

Nội dung cơ bản của chương 2

- 1. Nền sản xuất hàng hóa, gồm 04 vấn đề chính: Khái niệm, Điều kiện tồn tại và phát triển, Mâu thuẫn cơ bản, Ưu thế
- 2. Hàng hóa, gồm 03 vấn đề chính:
  Khái niệm, Hai thuộc tính của hàng hóa, Lượng giá trị hàng hóa
- 3. Tiền tệ, gồm 02 vấn đề chính:
- Lịch sử ra đời, Bản chất của tiền, Các chức năng của tiền
- 4. Thị trường và vai trò của các chủ thể tham gia thị trường, gồm 03 vấn đề Kinh tế thị trưởng, Quy luật của kinh tế thị trưởng, Các chủ thể tham gia thị trưởng

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THÊ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TÊ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

<u>Câu hỏi cơ bản đặt ra</u> khi nghiên cứu nền kinh tế: "Mô hình tổ chức sản xuất kinh tế của xã hội loài người là như thế nào ?"

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRỞ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSỊ 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

<u>Câu trả lời</u>: "Lịch sử nhân loại trải qua 02 mô hình tổ chức sản xuất kinh tế cơ bản tà Sản xuất tự cung tự cấp và Sản xuất hàng hóa "

Sản xuất ra sản phẩm để <u>tư tiêu dùng</u>

=> Nền kinh tế tự nhiên

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỚNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜ Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

1.1 Khái niêm

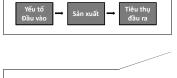
- o Mô hình tổ chức sản xuất kinh tế
- $\circ~$ Sản phẩm được sản xuất để trao đổi, bán ra thị trường

Như vậy, sản xuất hàng hóa có tác dụng quan trọng là:

- o Phá vỡ sự bảo thủ, trì trệ, khép kín của hoạt động kinh tế
- $\circ\quad$ Tạo điều kiện xây dựng nền sản xuất lớn, vì mở ra sản lượng lớn

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

Sản xuất tự cung tự cấp:

- Người tiêu dùng là người sản xuất
- Quá trình kinh tế bị đóng khung khép kín

Sản xuất hàng hóa:

- Người tiêu dùng tách biệt với người sản xuất
- Quá trình kinh tế được xã hội hóa

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học nhận KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

1.2 Điều kiện tồn tại và phát triển nền sản xuất hàng hóa

- o Phân công lao động xã hội đạt trình độ nhất định (tức là ĐK về kinh tế kỹ thuật)
- Tồn tại sự tách biệt tương đối về kinh tế giữa các nhà sản xuất (tức là ĐK về kinh tế - xã hội)

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜN Hoa nhật KINH TỐ CHÍNH TĐỊ, SSH, HOI

1. Nền sản xuất hàng hóa

1.2 Điều kiện tồn tại và phát triển nền sản xuất hàng hóa

- o Phân công lao động xã hội đạt trình độ nhất định (ĐK về kinh tế kỹ thuật)
  - Khái niệm: Là sự phân chia nguồn lực lao động sản xuất của xã hội vào các ngành kinh tế, theo hướng chuyên môn hóa, tuân theo các quy luật khách quan
  - Tác dụng khi phân công LĐXH đạt trình độ cao: làm cho tính chuyên môn hóa sản xuất ngày càng cao, dẫn tới 02 hệ quả:

Thứ nhất, NSLD tăng $\Rightarrow$ SP dư thừa nhiều $\Rightarrow$ NSX không dùng hết $\Rightarrow$ $\frac{trao dổi}{t}$ Thứ hai, mỗi NSX chỉ tạo ra một số SP, mà nhu cầu lại cần nhiều SP $\Rightarrow$ $\frac{trao dổi}{t}$

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

1.2 Điều kiện tồn tại và phát triển nền sản xuất hàng hóa

- o Tồn tại sự tách biệt tương đối về kinh tế giữa các nhà sản xuất (ĐK về kinh tế-xã hội)
  - Khái niệm: Là sự độc lập về sở hữu, tự chủ, tự chịu trách nhiệm của người SXKD
  - Tác dụng của sự tách biệt về kinh tế giữa những nhà sản xuất là:

Tạo nên sự <u>sông phẳng, minh bạch</u> trong hoạt động kinh tế $\Rightarrow$ thị trường mua bán, trao đổi mới tồn tại và phát triển

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÔ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜN Tọc phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

1. Nền sản xuất hàng hóa

- 1.3 Mâu thuẫn cơ bản của nền sản xuất hàng hóa
  Là vừa tồn tại TÍNH CHÁT XÃ HỘI, vừa tồn tại TÍNH CHÁT TƯ NHÂN
- => Còn gọi là mâu thuẫn giữa LAO ĐỘNG XÃ HỘI với LAO ĐỘNG CÁ BIỆT

Chuơng 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRỜ CỦA CÁC CHỦ THE THAM GIA THỊ TRƯỜN Học phần KINH TÊ CHÍNH TRÍ - SSH H21

1. Nền sản xuất hàng hóa

1.3 Mâu thuẫn cơ bản của nền sản xuất hàng hóa

- Nền sản xuất hàng hóa có TÍNH CHẤT XÃ HỘI vì:
  - Thứ nhất, sản phẩm được sản xuất ra để đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của xã hội
  - Thứ hai, quá trình sản xuất 01 sản phẩm luôn là sự liên kết nhiều nhà sản xuất
- o Nền sản xuất hàng hóa có TÍNH CHẤT TỬ NHÂN, CÁ BIỆT vì:

Mỗi chủ thể SXKD là độc lập, tự chủ $\Rightarrow$ nên ý chí chủ quan của các nhà đầu tư, chủ doanh nghiệp ... sẽ chi phối các quá trình kinh tế, chi phối thị trường

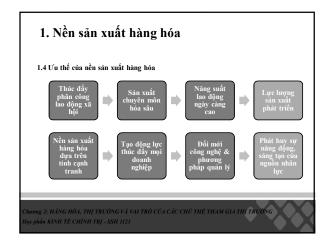
Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

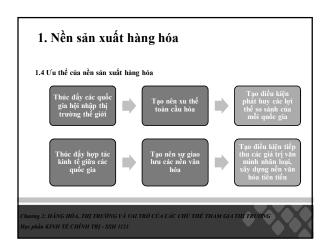
1. Nền sản xuất hàng hóa

1.3 Mâu thuẫn cơ bản của nền sản xuất hàng hóa

- Tác dụng của mâu thuẫn giữa LAO ĐỘNG XÃ HỘI với LAO ĐỘNG CÁ BIỆT
  - Thứ nhất, tạo nên động lực thúc dấy nên kinh tế hàng hóa phát triển, vì mỗi nhà đầu tư, chủ DN đều phải cố gắng tạo ra sản phẩm phù hợp với nhu cầu xã hội
  - Thứ hai, tạo nên rủi ro khủng hoảng kinh tế, khi ý chí chủ quan của các nhà đầu tư, chủ doanh nghiệp... áp đặt quyết định đầu tư SXKD không phù hợp xu thế của thị trường trong xã hội

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜN Học phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

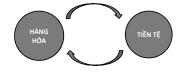

Dựa trên nội dung của bài trước

Nền sản xuất hàng hóa là mô hình tổ chức sản xuất ra sản phẩm để bán

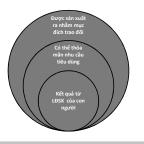
- $\Rightarrow$ Đây là nền kinh tế hướng ra thị trường
- $\Rightarrow~$ Do đó, mọi quá trình kinh tế đều phải xoay quanh 02 yếu tố cơ bản của thị trường. Đó là:

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRỞ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSU 1121

2. Hàng hóa

- 2.1 Khái niệm
- Là kết quả từ lao động sản xuất của con người
- Có thể thỏa mãn nhu cầu tiêu dùng của con người
- Được sản xuất ra nhằm mục đích trao đổi, bán ra thị trường

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHỈNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa

2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa

- o Giá trị sử dụng
- o Giá trị (kinh tế)

thương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG tọc phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa	
2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa	
o Thuộc tính Giá trị sử dụng (GTSD)	
- Khái niệm: Là toàn bộ công năng, ích lợi của hàng hóa, để đáp ứng nhu cầu tiêu	
dùng của con người trên cả 02 mặt: VẬT CHẤT & TINH THẦN	
=> Lưu ý rằng, <u>xã hội càng phát triển</u> thì:	
Nhu cầu tinh thần ngày càng quan trọng hơn GTSD về tinh thần là yếu tố khiến cho hàng hóa có sức cạnh tranh	
O 130 Fe cum tumi m yeu o kanca tuo ming non to successi tumi	
Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỚNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121	
Г	1
2. Hàng hóa	
220000000000000000000000000000000000000	
2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa Thuộc tính Giá trị sử dụng (GTSD)	
- Đặc điểm của phạm trù giá trị sử dụng:	
+ Là phạm trù vĩnh viễn, luôn tồn tại cùng với xã hội loài người + GTSD chi thể hiện trong lĩnh vực tiêu dùng	-
+ GTSD mang trên mình một Giá trị trao đổi	
- Giá trị trao đổi: Là quan hệ tỷ lệ về lượng khi trao đổi hàng hóa cho nhau	
Ví dụ: 1 XE MÁY đổi được 20 TẤN THỚC => Tỷ lệ 20 / 1 là giá trị trao đổi của xe máy lấy tấn thóc	
Chương 2: HẢNG HÓA, THỊ TRƯỚNG VÀ VAI TRÔ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG $H_{0C} phần \ KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121$	
	]
2. Hàng hóa	
2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa	
<u>Câu hỏi</u> đặt ra là: "Tại sao giá trị trao đổi của xe máy lấy tấn thóc lại là con số 20/1 mà không phải một con số khác"	
<u>Câu trã lời</u> : "Sở đĩ có tỷ lệ trao đổi đó là vì giá trị kinh tế của xe máy gấp 20 lần tấn thóc"	
Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỚNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học nhận KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121	

2. Hàng hóa

2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa

- o Thuộc tính Giá trị
  - Nguyên nhân hình thành phạm trừ giá trị?
     Do sự trao đổi hàng hóa => cần xác định giá trị của mỗi hàng hóa, để xác lập tỷ lệ trao đổi phù hợp
  - <u>Cơ sở nào tao nên giá trị</u> , để từ đó có thể so sánh giá trị các hàng hóa ?
  - => Phải là một cơ sở chung, một nền tăng chung, tồn tại trong mọi hàng hóa

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THÊ THAM GIA THỊ TRƯỜN Học phần KINH TÊ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa

2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa

- o Thuộc tính giá trị
  - => nhìn lại khái niệm hàng hóa, thì yếu tố chung duy nhất của mọi hàng hóa là gì

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa

2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa

- o Thuộc tính Giá trị
  - $\underline{Nguyên}$ nhân hình thành phạm trù giá trị ?

    Do sự trao đổi hàng hóa => cần xác định giá trị của mỗi hàng hóa, để xác lập tỷ lệ trao đổi phù hợp
  - <u>Cơ sở nào tạo nên giá trị</u> , để từ đó có thể so sánh giá trị các hàng hóa ?
  - $\Rightarrow$ Phải là một cơ sở chung, một nền tảng chung, tồn tại trong mọi hàng hóa
  - => Cơ sở chung duy nhất của mọi hàng hóa là đều kết tinh lao động xã hội
  - => Vậy lao động là yếu tố duy nhất tạo nên giá trị hàng hóa

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÔ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

2. Hàng hóa

2.2 Hai thuộc tính của hàng hóa

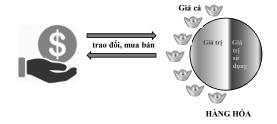
- o Thuộc tính Giá trị
  - Khái niêm giá trị hàng hóa:

Là hao phí LĐXH của nhà sản xuất kết tinh trong hàng hóa

- Đặc điểm của phạm trù giá trị:
  - + Là phạm trù lịch sử, chỉ tồn tại khi có sự trao đổi hàng hóa
  - + Được thể hiện trong lĩnh vực lưu thông trao đổi, mua bán
  - + Giá trị là nội dung, giá cả là hình thức biểu hiện bằng tiền của giá trị $\,$

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜN Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRỊ - SSH 1121

2. Hàng hóa

Một số điều cần lưu ý:

- $\circ$ Nền sản xuất hàng hóa là mô hình tổ chức SX kinh tế mà sản phẩm để trao đổi
- $\circ\quad$ Sản xuất hàng hóa phát triển cao thì tạo ra nền kinh tế thị trường
- Điều kiện để phát triển sản xuất hàng hóa và kinh tế thị trường là: Phân công LĐXH đạt trình độ cao và Các chủ thể kinh tế tách biệt với nhau
- $\circ \ \ \, \underline{\text{Giá trị sử dụng}} \,\, \text{là công năng, ích lợi của hàng hóa, nó khác với <math display="inline">\underline{\text{giá trị}} \, (\text{kinh tế})$
- $\circ~$ Chỉ khi nào mua bán trao đổi, mới cần xác định giá trị.
- o Giá trị hàng hóa được xác định bởi hao phí lao động xã hội để sản xuất

Chương 2: HÀNG HÓA, THỊ TRƯỜNG VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THỊ TRƯỜNG Học phần KINH TẾ CHÍNH TRI - SSH 1121

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI HANOI UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY	
KÉT THÚC	
BÀI GIẢNG VỀ HÀNG HÓA SINH VIỆN LƯU Ý, TÌM HIỆU TRƯỚC BÀI TIẾP THEO LÀ NỘI DUNG VỀ TIỀN TỆ	